

Vergaderjaar 2009–2010

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

Nr. 194

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 januari 2010

Hierbij leg ik uw Kamer het overzicht voor van de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van EG-richtlijnen en EU-kaderbesluiten in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het vierde kwartaal van 2009.¹

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatie-achterstand zoals die op 31 december 2009 gold.¹ Daarna worden de oorzaken van de implementatie-achterstand behandeld en worden tevens dreigende implementatie-achterstanden genoemd.

Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingsprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie.

Huidige achterstand

De totale implementatie-achterstand is in het vierde kwartaal van 2009 ten opzichte van het derde kwartaal met 2 richtlijnen gedaald en met 7 toegenomen. Daarmee bedraagt de totale achterstand ultimo vierde kwartaal 2009 14 richtlijnen. De ministeries van EZ² en VenW³ hebben in het overzicht de grootste achterstand, namelijk elk drie richtlijnen.

Aan het einde van het derde kwartaal 2009 waren 9 richtlijnen waarvan de implementatietermijn is verlopen, nog niet geïmplementeerd. Van deze richtlijnen zijn er twee gedurende het derde kwartaal 2009 geïmplementeerd, hetgeen betekent dat zeven van de «oude» richtlijnen ook in de loop van dit vierde kwartaal nog niet zijn weggewerkt. Tegenover de afname van twee «oude» richtlijnen staat dat in de periode 1 oktober–31 december 2009 zeven nieuwe richtlijnen (die in het vierde kwartaal geïmplementeerd dienden te worden) zijn toegevoegd aan de achter-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Richtlijn 2006/32/EG van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad; Richtlijn 2007/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van de Richtlijnen 89/665/EEG en 92/13/EEG van de Raad met betrekking tot de verhoging van de doeltreffendheid van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten en Richtlijn 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 tot wijziging van Richtlijn 80/181/EEG van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten op het gebied van de meeteenheden.

³ Richtlijn 2007/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot wijziging van Richtlijn 91/440/EEG van de Raad betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap, en van Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur; Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's en Richtlijn 2007/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 inzake de certificering van machinisten die locomotieven en treinen op het spoorwegsysteem van de Gemeenschap besturen.

stand. Het gaat om twee richtlijnen van respectievelijk EZ¹, LNV² en VenW³ en één richtlijn van OCW⁴.

De overschrijding van de implementatiedatum varieert hierbij sterk: zo bedroeg op 31 december 2009 de kleinste overschrijding 1 dag (voor 3 richtlijnen bij de ministeries van EZ⁵ en LNV⁶), terwijl de uiterste implementatiedatum van een andere richtlijn (bij het ministerie van Economische Zaken) met ruim 19 maanden was overschreden⁷. Inmiddels zijn deze drie richtlijnen wel geïmplementeerd, evenals richtlijn 2007/65/EG van OCW en richtlijn 2007/60 van VenW. Dit betekent dat ten tijde van het schrijven van deze brief de achterstand 9 richtlijnen betreft. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn wordt vermeld op pagina 161 van bijgevoegd kwartaaloverzicht.

Bij dit alles wordt vermeld dat in het vierde kwartaal van 2009 4 richtlijnen tijdig zijn geïmplementeerd. Over heel 2009 bezien bedraagt het aantal tijdig geïmplementeerde richtlijnen 44. Uiteraard blijft het kabinet het implementatieproces nauwlettend in de gaten houden, waarbij gestreefd wordt naar een dalende trend in de implementatie-achterstand.

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatie-achterstand ultimo vierde kwartaal van 2009 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder – per ministerie – toegelicht.

Economische Zaken:

1. RL 2006/32/EG van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad.
De oorzaken van de achterstand zijn al in eerdere appreciatiebrieven uiteengezet. De novelle is 12 januari jl. naar het Kabinet der Koningin gestuurd voor advies van de Raad van state.
2. RL 2007/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van de richtlijnen 89/665/EEG en 92/13/EEG van de Raad met betrekking tot de verhoging van de doel-treffendheid van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten. De behandeling van het implementatiewetsvoor-stel is door de Eerste Kamer aangehouden in afwachting van een beoordeling door de vaste commissie voor EZ over de noodzaak van een mogelijke novelle of andere wijze van verduidelijking van een wetsbepaling.
3. RL 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 tot wijziging van richtlijn 80/181/EEG van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten op het gebied van de meeteenheden.

Deze richtlijn is feitelijk tijdig geïmplementeerd en abusievelijk niet genoti-ficeerd. De notificatie heeft inmiddels plaatsgevonden.

Financiën:

1. RL 2007/44/EG van het EP en de Raad van 5 september 2007 tot wijzi-ging van Richtlijn 92/49/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2002/83/EG, 2004/39/EG, 2005/68/EG en 2006/48/EG wat betreft procedureregels en evaluatiecriteria voor de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van deelnemingen in de financiële sector.
Voor richtlijn 2007/44 is een nadere toelichting voor de vertraging reeds uw Kamer per brief, d.d. 20 januari 2009, toegestuurd. (Kamer-stukken II, 2008/09, 31 052, nr. 17, p. 5.) Hierin wordt ingegaan op de grote belasting die de crisis het afgelopen anderhalf jaar met zich mee heeft gebracht (dit is ook aan de Commissie gecommuniceerd).

¹ Richtlijn 2007/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van de Richtlijnen 89/665/EEG en 92/13/EEG van de Raad met betrekking tot de verhoging van de doeltreffendheid van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten en RL 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 tot wijziging van Richtlijn 80/181/EEG van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten op het gebied van de meeteenheden.

² Richtlijn 2009/152/EG van de Commissie van 30 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad wat betreft de geldigheidsduur van de opnemings van de werkzame stof carbendazim in bijlage I en Richtlijn 2009/97/EG van de Commissie van 3 augustus 2009 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 7 van Richtlijn 2002/53/EG respectievelijk Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, wat betreft de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek.

³ Richtlijn 2007/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 inzake de certificering van machinisten die locomotieven en treinen op het spoorweg-systeem van de Gemeenschap besturen en Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstro-mingsrisico's.

⁴ Richtlijn 2007/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van richtlijn 89/552/EEG van de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitvoering van televisieomroepactiviteiten.

⁵ Richtlijn 2009/3/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 tot wijziging van Richtlijn 80/181/EEG van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten op het gebied van de meeteenheden.

⁶ Richtlijn 2009/152/EG van de Commissie van 30 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad wat betreft de geldigheidsduur van de opnemings van de werkzame stof carbendazim in bijlage I en Richtlijn 2009/97/EG van de Commissie van 3 augustus 2009 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 7 van Richtlijn 2002/53/EG respectievelijk Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, wat betreft de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek.

⁷ Richtlijn 2006/32/EG van 5 april 2006 betref-fende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad.

Nog voor het einde van deze maand zal het voorstel aan de Tweede Kamer worden verzonden.

2. RL 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst.

RL 2008/8 kent vijf verschillende implementatiedata waarvan de eerste implementatiedatum 1 januari 2009 was. Een aantal bepalingen van richtlijn 2008/8 moesten reeds per 1 januari 2009 in de wetgeving geïmplementeerd zijn.

Voor vier bepalingen van deze Richtlijn wordt de beperkte geldigheidsduur verlengd met 1 respectievelijk 6 jaar. Bedoelde bepalingen zijn destijds in de Nederlandse BTW-wetgeving geïmplementeerd zonder een vaste einddatum. Deze bepalingen uit de richtlijn hebben daarom niet tot nieuwe implementatiewetgeving in de Nederlandse wetgeving geleid.

De inwerkingtredingbepalingen van de overige onderdelen van de Richtlijn zijn nog niet verstreken. Het tweede onderdeel, met inwerkingtreding op 1 januari 2010, is op 21 december 2009 gepubliceerd in het Staatsblad (nr. 546) en op 01 januari 2010 in werking getreden. Notificatie bij de Commissie heeft op 5 januari 2010 plaats gevonden. De overige onderdelen dienen te zijn geïmplementeerd op 1 januari 2011, 1 januari 2013 en op 1 januari 2015.

Justitie:

RL 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen: Het wetsvoorstel ter uitvoering van de richtlijn is op 8 december 2009 door de Tweede Kamer aanvaard en ligt thans voor behandeling in de Eerste Kamer.

LNV

1. RL 2009/152/EG van de Commissie van 30 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad wat betreft de geldigheidsduur van de opname van de werkzame stof carbendazim in bijlage I. Deze richtlijn is op tijd geïmplementeerd. Op 31 december 2009 (tevens de deadline voor implementatie) is de implementatiemaatregel in de Staatscourant gepubliceerd (Stcrt. 2009, 20 675). De I-timer was nog niet bijgewerkt op het moment van het genereren van het implementatieoverzicht.
2. RL 2009/97/EG van de Commissie van 3 augustus 2009 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 7 van Richtlijn 2002/53/EG respectievelijk Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, wat betreft de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouwgewassen en groentegeassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek.
Deze richtlijn wordt geïmplementeerd door een reeds bestaande dynamische verwijzing en was daardoor voor de implementatiedatum omgezet in nationaal recht. Doordat de bekendmaking van die implementatie nog niet is gepubliceerd is een overschrijding van de implementatiedatum geregistreerd. De bekendmaking zal in januari 2010 worden gepubliceerd.

OCW

Op 31 december bedroeg de implementatie-achterstand van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, volgens de I-timer, één richtlijn. Dit betreft richtlijn 2007/65/EG van 11 december 2007. De wetgeving die leidt tot implementatie van deze richtlijn is echter precies op 19 december 2009, de uiterste datum, in werking getreden. De Europese Commissie is informeel op de hoogte gesteld van deze implementatie.

Door omstandigheden is het niet mogelijk geweest om de I-timer op tijd aan te passen en tijdig officieel te notificeren.

VenW:

Op 1 januari bedroeg de implementatieachterstand van het ministerie van Verkeer en Waterstaat 3 richtlijnen.

1. 2007/58/EG en 2007/59/EG

Er is een achterstand in de implementatie van richtlijn 2007/58/EG (vervoerconcessie openbaar vervoer over het spoor (Liberaliseringsrichtlijn)) en richtlijn 2007/59/EG (certificering van machinisten die locomotieven en treinen op het spoorwegsysteem van de Gemeenschap besturen (Machinistenrichtlijn)), beide onderdeel van het Derde Europese spoorpakket. Dit wordt veroorzaakt door de grote omvang en complexiteit van de wet- en regelgeving die voor de implementatie van de richtlijnen nodig is. Het wetsvoorstel waarmee het gehele Derde Europese Spoorpakket geïmplementeerd wordt, is begin januari aangeboden aan de Tweede Kamer. Implementatie zal in de loop van 2010 afgerond zijn.

2. 2007/60/EG

Er is een kleine overschrijding van de implementatietermijn bij richtlijn 2007/60/EG (beoordeling en beheer van overstromingsrisico's). De implementatie van de richtlijn is inmiddels afgerond.

VROM:

1. RL 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (intrekking 80/68/EEG)

Het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 is vastgesteld aan het einde van het vierde kwartaal van 2009. Deze algemene maatregel van bestuur (amvb) zal medio januari in het Staatsblad worden bekendgemaakt. Het kan echter vanwege de nahanprocedure die volgens de Wet milieubeheer voor dit type besluiten geldt, niet eerder dan een maand na de toezending van het besluit aan de beide Kamers van de Staten-Generaal in werking treden. Toezending heeft onmiddellijk na de vaststelling plaatsgevonden. De inwerkingtreding wordt begin februari 2010 verwacht. Mocht een van de Kamers een verzoek indienen om het onderwerp bij wet in plaats van de amvb te regelen, dan kan het BKMW niet in werking treden. In dat geval zal aanzienlijke vertraging optreden, omdat met het maken van een wet al snel 2 jaar is gemoeid.

2. RL 2008/43/EG van de Commissie van 4 april 2008 tot instelling van een systeem voor de identificatie en de traceerbaarheid van explosieven voor civiel gebruik overeenkomstig Richtlijn 93/15/EEG van de Raad:

In de afgelopen kwartaalrapportages is reeds aangegeven dat voor de implementatie van Richtlijn 2008/43/EG wijziging van een formele wet nodig is waardoor de korte implementatietermijn van een jaar zou worden overschreden. Alles is erop gericht de wijziging zo snel mogelijk tot stand te brengen om overschrijding van de implementatietermijn te beperken. De wet is op 16 juli 2009 in het Staatsblad gepubliceerd. De implementatie zal naar verwachting deze maand zijn afgerond wanneer ook de overige implementatieregelgeving wordt gepubliceerd. De regelgeving zal overeenkomstig het bepaalde in de richtlijn op 5 april 2012 in werking treden.

Bij zes richtlijnen dreigt in meer of mindere mate een overschrijding.

1. RL 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap:

De implementatieregelgeving zal naar verwachting op tijd of met een minimale overschrijding van de implementatietermijn in werking treden. Met de implementatie waarvoor een jaar vanaf publicatie van de richtlijn stond, is tijdig en zelfs voor de publicatie van de richtlijn begonnen. Het wetsvoorstel is op 28 mei 2009 aangeboden aan de Tweede Kamer en op 4 september 2009 gereed bevonden voor plenaire behandeling. De plenaire behandeling vond op 9 december 2009. Op 19 januari 2010 is het wetsvoorstel als hamerstuk door de Eerste Kamer aangenomen. Publicatie van de wet en de overige implementatieregelgeving zal zo spoedig mogelijk volgen.

2. RL 2007/23/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 mei 2007 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen: Op 28 december 2009 is een amvb gepubliceerd die strekt tot gedeeltelijke implementatie van de richtlijn, hieraan dient met ingang van 4 juli 2010 uitvoering te worden gegeven. Op 31 december 2009 is een regeling gepubliceerd waarin TNO als keuringsinstelling is aangevozen. Een regeling met nadere technische specificaties behorend bij de hiervoor genoemde AmvB is in concept gereed en wordt binnenkort ter notificatie aangeboden. In verband met een aantal lastige technische specificaties uit de richtlijn is de ministeriële regeling die strekt tot implementatie van de resterende verplichtingen vertraagd. Overigens dienen aan deze resterende verplichtingen van de richtlijn pas met ingang van 4 juli 2013 uitvoering te worden gegeven. Deze regeling is eveneens in concept gereed en zal naar verwachting binnenkort worden gepubliceerd waardoor de implementatietermijn licht overschreden wordt.
3. RL 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van een aantal richtlijnen:
Deze richtlijn wordt evenals de hierboven genoemde grondwaterrichtlijn (RL 2006/118/EG) geïmplementeerd door middel van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. De implementatie van deze richtlijn zal tijdig zijn als het besluit in februari 2010 in werking kan treden.
4. RL 2009/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen: De achterstand in de implementatie gebaseerd op de terugrekentermijnen bedraagt minder dan twee maanden. Het advies van de Raad van State is inmiddels ontvangen. Het wetsvoorstel zal naar verwachting begin februari 2010 worden aangeboden aan de Tweede Kamer waardoor de implementatie een maand voor op schema komt te liggen.
5. RL 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energierelevante producten: Deze richtlijn betreft grotendeels een technische herschikking van de oude richtlijn. Het wetsvoorstel zal binnenkort aan de Raad van State voor advies worden aangeboden. De verwachting is dat de richtlijn tijdig kan worden geïmplementeerd omdat slechts een kleine wijziging van de Wet milieubeheer nodig is.
6. RL 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen:
De achterstand is veroorzaakt door de complexiteit van de materie die de richtlijn regelt. Alles is er op gericht om de implementatietermijn van 12 december 2010 te halen. Het wetsvoorstel zal deze maand nog aan de Raad van State om advies worden aangeboden.

Ingebrekestellingsprocedures

Het kabinet is verheugd dat in het vierde kwartaal van 2009 geen nieuwe richtlijnen/kaderbesluiten wegens te late implementatie zijn aangemeld.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans